

A Komlói Járásbíróság a dr. [REDACTED] ügyvéd [REDACTED] által képviselt **Q13 Pénzügyi Zrt.** (1118 Budapest, Budaörsi út 27. szám alatti székhelyű) **felperesnek**, - a dr. Csuka Ügyvédi Iroda (7400 Kaposvár, Németh I. fasor 47. III/14. szám) által képviselt [REDACTED] szám alatti lakos) **alperes** ellen **13.335.850,- forint kölcsön és járulékai megfizetése** iránt indított perében - melybe a felperes pernyertessége érdekében a dr. [REDACTED] Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. [REDACTED] ügyvéd, [REDACTED]) által képviselt Raiffeisen Bank Zrt. (1054 Budapest, Váci út 116-118. szám) beavatkozott, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A bíróság a keresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy az alperesnek – 15 napon belül – fizessen meg 666.793,- (hatszázhatvanhatezer-hétszázkilencvenhárom) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Pécsi Törvényszéknek címezve a Komlói Járásbíróságon lehet elektronikus úton, vagy a nem elektronikusan kapcsolatot tartó fellebbező fél esetén papír alapon három példányban benyújtani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson foganatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított 15 napon belül tárgyalás tartását kérheti.

A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a 379. és 380. §-ban meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni, a fellebbezés csak a perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték, vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos, vagy a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] A bíróság a perben a következő tényállást állapította meg:
- [2] Élettársának halált követően az annak idején egyedülálló, 25. esztendő, hajadon családi állapotú

alperes lakhatásának megoldásaként ingatlant kívánt vásárolni – munkahelyéhez közel, Budapest környékén. (Az élettársak által közösen használt ingatlan értékesítését az örökös megkezdte.) Önerőként 1.000.000,- forint állt rendelkezésére, havi nettó 79.599,- forintos munkabére mellett. A vétel pénzügyi feltételeinek előteremtésére hitelközvetítővel vette fel a kapcsolatot. Az alperes által megvásárolni szándékozott [REDACTED] szám alatti telekingatlanon felépítésre kerülő, 39 m² nagyságú lakásingatlan 9.500.000,- forintos vételárához – az önerő beszámításával – így 8.500.000,- forint kölcsönre volt szüksége.

- [3] A hitelközvetítő a beavatkozó felperesi jogelőd Raiffeisen Bankot (a továbbiakban: felperesi jogelőd) ajánlotta azzal, hogy ott van lehetőség svájci frank alapú devizahitelt felvenni. Az alperes a forintalapú hitellel kapcsolatos kérdésére azt a választ kapta, hogy annak úgy a kamatai, mint a havi törlesztőrészei is sokkal magasabbak.
- [4] Az alperes akkori helyzetében a javasolt szerződés megkötése mellett döntött, felmérve azt, hogy lakhatása, a felépülő lakásingatlan megvásárlása – jövedelmi, vagyoni és személyi körülményeire tekintettel – csupán ezen hitel igénybevételével biztosítható. Az alperes átlagos fogyasztóként mélyebb pénzügyi ismeretekkel nem rendelkezett, a perbeli szerződés megkötését megelőzően bankkal kölcsönszerződést sosem kötött. Az alperes a banki ügyintézéshez a hiteligénylő lapot kiállította, a szükséges iratokat (jövedelemigazolás, satöbbi) a hitelközvetítőnek átadta.
- [5] 2008. április 11-én – az iratok átadását követő több hétre – a jelzésre, miszerint a bank az ügyintézésre rendelkezésre áll, Budapesten – a felperesi jogelőd csepeli fiókjában az alperes, mint adós (akkori nevén: [REDACTED]) a felperesi jogelőd beavatkozóval, mint hitelezővel lakásvásárlási kölcsönszerződést kötött.
- [6] A szerződés I. pontja szerint a szerződés tárgya:
„Adósnak a természetben [REDACTED] szám alatt található ingatlan megvásárlása céljából 54,571,14 CHF összegű kölcsönre van szüksége, 420 hónapos futamidőre.” A I.4. pont szerint: „Az adós jelen kölcsönszerződés aláírásával kötelezettséget vállal a kölcsön és járulékai bank részére forint pénznemben történő visszafizetésére. Adós tudomással bír arról, hogy függetlenül a kölcsön forint pénznemben történő visszafizetésének módjáról, bank svájci frank pénznemben tartja nyilván adós bankkal szemben jelen kölcsönszerződésből eredő tartozását.”
- [7] A II. pont a kölcsön kondícióit tartalmazta az alábbiak szerint:
a.) A kölcsön összege: 54.571,14 CHF
deviza átváltás árfolyama: 155,76 forint/CHF, amely alapján
a kölcsön összege: 8.500.000,- forint
a kölcsön futamideje: 420 hónap (35 év)
a törlesztés kezdő időpontja: 2008. május 11.
lejárat: 2043. április 11.
hitelbírálati díj: 1091,42 CHF
fedezet ellenőrzési díj összege: 19,26 CHF
deviza átváltás árfolyama: 160,33 forint/CHF, amely alapján
hitelbírálati díj összege: 174.987,- forint
fedezet ellenőrzési díj összege: 3.000,- forint
b.) Havi törlesztőrészlet összege: 275,06 CHF

deviza átváltás árfolyama: 160,33 forint/CHF, mely alapján
havi törlesztőrészlet összege: 44 100 forint
havi törlesztőrészlet kezelési költség együttes összege: 275,06 CHF
havonta fizetendő teljes összeg: 44.541,- forint
kölcsön kamatlába: évi 4,99%
törlesztési konverziós díj mértéke: 1,00 %
teljes hiteldíj mutató (THM) mértéke: évi 6,93%.

- [8] A szerződés V.4. pontja a következőket tartalmazza: „A havi törlesztő részlet esedékességének a napján a lakossági ügyfelekre érvényes, a havi törlesztő részlet esedékességét kettő banki munkanappal megelőzően, az esedékesség napjára bank által meghatározott forint/svájci frank deviza eladási árfolyam alapján a bank a havi törlesztőrészlet és kezelési költség forintban kifejezett összegét svájci frankra váltja át. Bank a havi törlesztő részlet svájci frank összege és a jelen Kölcsönszerződés II. pontjában, valamint a V.5. pont alapján az értesítő levélben svájci frank pénznemben rögzített havi törlesztőrészlet összege közötti különbözetet a forint/svájci frank árfolyam változásának megfelelően az adós bankkal szemben fennálló tőketartozása terhére, vagy javára számolja el. A jelen, valamint az 5. pont szerinti banki munkanap minden olyan munkanap, amely a bankban és a kölcsön devizanemének államában is banki munkanap. Bank a Kölcsönszerződésben rögzített hátrányos jogkövetkezményeket az adós havi törlesztő részlet fizetési kötelezettségének nem teljesítése esetére nem alkalmazza, amennyiben a jelen kölcsönszerződés II. pontjában, valamint a V.5. pont alapján az Értesítő levélben svájci frank pénznemben rögzített havi törlesztő részlet összege az adott havi törlesztés esedékességének időpontjában meghaladja a jelen Kölcsönszerződés II. pontjában, valamint a V.5. pont alapján az Értesítő levélben adott kamatperiódusra megállapított forint pénznemű havi törlesztőrészlet összegének a lakossági ügyfelekre érvényes forint/svájci frank deviza eladási árfolyam alapján számított svájci frankban kifejezett összegét.”
- [9] A V.5. pont az Értesítő levélre vonatkozik, a V.7. pont feljogosítja a bankot a törlesztési mód egyoldalú megváltoztatására.
A V.8. pont feljogosítja a bankot a devizában fennálló kölcsöntartozás forintra történő átváltására.
- [10] A Kölcsönszerződés VIII.6. pontja a „Kockázatfeltáró nyilatkozat” megnevezést tartalmazva rögzíti: „Adós kijelenti, hogy a Kölcsönszerződéssel kapcsolatos tájékoztatást a szükséges és elégséges mértékben a Banktól megkapta, tisztában van az ügylet esetleges kockázataival, így különösen azzal, hogy az adott deviza magyar forinttal szembeni árfolyam alakulása a Kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit egyaránt növelheti és csökkentheti. Adós az esetleges árfolyamvesztéséget is figyelembe véve képes a fizetési kötelezettségeinek maradéktalan és pontos teljesítésére. Adós elfogadja, hogy a fentiek tekintetében Bankkal szemben sem most, sem a jövőben semmiféle igény támasztására nem jogosult.”
- [11] A szerződés a „Vegyes rendelkezések”-nél a 7. pontban a következőket írja: „Felek megállapodnak abban, hogy a Bank által küldött értesítéseket a postára adástól számított második napon kézbesítettnek tekintik.”
- [12] A szerződés IX. pontja a Záró rendelkezéseket tartalmazza.
Az 1. pontban foglaltak szerint: „A jelen kölcsönszerződés mellékletét képezi a Bank hatályos Kondíciós Listája. Adós kijelenti, hogy a Kondíciós Lista hatályos szövegéről és feltételeiről a jelen kölcsönszerződés aláírását megelőzően tájékozódott és azokat elfogadja.” A 2. pont szerint: „A jelen kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdések tekintetében a Bank lakossági Üzletszabályzata és

Általános Üzleti Feltételei, az ily módon sem szabályozott kérdések tekintetében a magyar jog rendelkezései megfelelően irányadók. Adós a jelen kölcsönszerződés aláírásával kijelenti, hogy a Bank Lakossági Üzletszabályzatát és Általános Üzleti Feltételeit átvette, azokat áttanulmányozta, az azokban foglaltakat magánra nézve kötelezőnek elismeri.”

- [13] Az alperes bankba érkezésekor már valamennyi, a szerződés megkötéséhez szükséges irat rendelkezésre állt. A szerződés aláírását megelőzően az alperes a szerződést átolvasta. A hitelügyintézővel történt egyeztetésnek megfelelően a szerződés a 8.500.000,- forintos hitel havi 44.000,- forintot valamivel meghaladó részletekben történő visszafizetéséről rendelkezett azzal, hogy a teljes futamidő 35 év. Az ügyintéző szóban tájékoztatta az alperest arról, hogy „Svájci frank alapon megy a szerződés, mert jobbak a kondíciók, azaz a törlesztőrészlet stabilabb lett.” Az árfolyamkockázat az ügyintéző részéről nem került szóba.
- [14] Az alperes a szerződés fent hivatkozott VIII.6. pontjában foglaltakat olvasva rákérdezett, hogy
- „Mi van akkor, ha romlik, gyengül a forint, illetve
 - Mit jelent az *esetleges* árfolyamveszteség,
 - Amennyiben ez bekövetkezik, ki viseli ennek következményeit.” A banki ügyintéző erre annyit válaszolt, hogy ennek kicsi a valószínűsége, mert a svájci frank annyira stabil.
- [15] A szerződés megkötését megelőzően az árfolyamkockázatra vonatkozó további tájékoztatás a bank részéről nem volt.
A felperesi jogelőd az alperes részére a „Tájékoztató a Raiffeisen Bank devizaalapú lakossági hiteleinek árfolyam- és egyéb kockázatairól” megnevezésű iratát nem adta át, nem bocsátotta az alperes rendelkezésére, annak tartalmáról az alperest nem tájékoztatta.
- [16] A perbeli kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg, 2008. április 11-én az alperes, mint adós és egyben zálogkötelezett a felperesi jogelőd zálogjogosulttal „Önálló zálogjogot alapító szerződés ingatlanra” megnevezésű szerződés kötött. E szerződéssel a megkötött kölcsönügylet biztosítékaul a [REDACTED] szám alatt található telekingatlanon felépítésre kerülő, az ingatlannyilvántartásba [REDACTED] helyrajzi szám alatt felvételre kerülő, zálogkötelezett tulajdonát képező ingatlanra ([REDACTED] tulajdoni lapon nyilvántartott: [REDACTED] helyrajzi számú ingatlan) szerződő felek önálló zálogjogot alapítottak. Erre figyelemmel az alperesi fenti ingatlanra a felperesi jogelőd javára az önálló zálogjog bejegyzése az ingatlannyilvántartásba megtörtént.
- [17] A fentieket követően 2008. április 15. napján az alperes közjegyzői okiratba foglalt „Egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot” tett, melyben mint adós elismerte, hogy Budapesten, 2008. április 11. napján a felperesi jogelőd Raiffeisen Bank Zrt-vel kötött jelzálog kölcsönszerződés alapján 54.571,14 CHF kölcsön és járulékai megfizetésére köteles 420 hónap futamidő alatt. Az adós kijelentette ezen nyilatkozatában, hogy a kölcsönszerződést teljes terjedelmében ismeri, magára nézve mindenben kötelezőnek ismeri el és vállalja az abban foglalt kötelezettségek teljesítését az alábbi lényeges feltételek tudomásulvétele és elismerése mellett. Ezt követően az Egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat a már ismertetett szerződés tartalmával teljesen azonos adatokat rögzíti.
- [18] Ezen irat 4. oldalának 9. pontjában írtak szerint: „Adós tudomásul veszi, hogy függetlenül a kölcsön forint pénznemben történő visszafizetésének módjától, a Bank svájci frank pénznemben tartja nyilván az adós tartozását.”
- [19] A Nyilatkozat 11. pontja a következőket tartalmazza: „A Bank azonnali hatályú felmondása esetén a

kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettséget a felmondás postára adását követő második napon lejárttá és egyösszegben, svájci frank pénznemben esedékessé válnak a kölcsönszerződésben meghatározott elszámolás szerint és a Banknak megnyílik a kölcsön biztosítékául kikötött ingatlan jelzálogjogból való kielégítési joga. Adós tudomásul veszi, hogy a Bank a kölcsönszerződés felmondása esetén jelen közjegyzői okirat alapján minden további feltétel nélkül jogosult közvetlen végrehajtást kezdeményezni.”

-0-0-0-

- [20] A szerződés szerinti havi törlesztőrészlet emelkedésével – az alperes kérelmére – a szerződő felek a megállapodást 2009. június 2-án, 2011. május 31-én és 2011. november 30-án is módosították közös megegyezéssel. E módosítások szerint az alperes a bank által meghatározott havi törlesztőrészletnél alacsonyabb összegű törlesztést vállalt.
- [21] 2011. májusában a felperesi jogelőd a „Tájékoztató az átütemezési lehetőségek kockázatairól” megnevezésű iratát megküldte az alperes részére, aki ezt 2011. május 11. napján átvette, ezt egyben aláírásával igazolta.
Ezen irat – egyebek mellett – tartalmazza az alábbiakat:
1.1. Devizaalapú fedezetlen Újrakezdés kölcsönök árfolyamkockázata.
1.2. Néhány példa az árfolyamkockázat bemutatására
1.3. Árfolyamok alakulása
- [22] A perbeli szerződés alapján az alperes utoljára 2012. július 2. napján teljesített – 1.087,33 forintot . Ezt követően munkaviszonya megszűnt, így jövedelme nem lévén, felhagyott a törlesztőrészletek fizetésével.
- [23] 2013. október 29. napján kelt iratában a felperesi jogelőd a kölcsönszerződést felmondta és egyidejűleg ezen iratában megállapította, hogy az alperes felmondás napján fennálló tartozása: 14.325.653,87,- forint (amely így 26,5% mértékű késedelmi kamattal folyamatosan növekszik), egyidejűleg felszólította a felperesi jogelőd az alperest, hogy ezen összeget haladéktalanul fizesse be a megjelölt számlaszámra.
A felperesi jogelőd a fenti iratot 2013. november 8. napján az alperes ██████████ címére megküldte. Kézbetűzési vélelem alapján az irat 2013. november 10. napján szabályszerűen közöltnek minősül.
- [24] Az alperes a perbeli kölcsön felhasználásával megvásárolt ██████████ ingatlanból 2013. évben kiköltözött, azt azóta sem használja.
- [25] Az alperes 2013-2014. években több ízben tett kísérletet a perbeli szerződéssel kapcsolatos – bankkal közös – megoldásra, eredménytelenül.
- [26] A 2015. május 15. napján kelt iratában a felperesi jogelőd a 2014. évi XL. törvény (Elszámolási törvény) alapján elszámolását elkészítette és azt az alperes részére megküldte. Az irat a felperesi jogelődhöz 2015. április 23-án „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.
- [27] 2016. október 6-án a felperesi jogelőd a felperesre engedményezte a perbeli kölcsönszerződésből eredő jogokat. 2016. október 27-i levelében a felperesi jogelőd, illetve a felperes az alperest az engedményezés tényéről tájékoztatta. Ez az irat 2016. december 3-án „nem kereste” jelzéssel

érkezett vissza a feladóhoz.

- [28] A bíróság az eljárást 1.P.20.324/2020/25. számú végzésével – az Európai Unió Bírósága előtt C-609/19. szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig – felfüggesztette.

-0-0-0-

- [29] A felperes keresetében az alperest (időközbeni jelentős névváltozás folytán) mindösszesen

- 13.335.850,- forint lejárt tőke,
- 862.658,- forint lejárt kamat,
- 3.651.540,- forint lejárt késedelmi kamat, végül
- 215.606,- forint lejárt költség, végül a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

- [30] A felperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozó Raiffeisen Bank Zrt. csatlakozott a felperes fenti nyilatkozatához.

- [31] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összegszerűségét is vitatta.
Továbbá kérte a felperes perköltségben történő marasztalását is.

- [32] Az alperes ellenkérelmét az alábbiak szerinti tartalommal terjesztette elő:

I.

Elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő azzal, hogy az alperesi egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot közokiratba foglalták, így a felperesnek lehetősége volt a közokiratiság szabályai szerint eljárni (záradékoltatni). Álláspontja szerint, miután e jogával nem élt, így saját felróható magatartására (jogosulti késedelem) nem hivatkozhat. Ezen érvelés mentén az alperes álláspontja szerint csupán végrehajtási cselekmények szakíthatták volna meg az elévülést a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (r.Ptk.) 327. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

II.

Az alperes másodlagos ellenkérelmében állította, miszerint a felperesi jogelőd felmondása nem volt jogszerű, mert

- a.) A felmondás időpontjában az alperesnek nem állt fenn késedelmes tartozása,
- a fentiek okán (miszerint a felperesi jogelőd felmondása jogszerűtlen) hiányzik a felperes perbeli legitimációja.
- b.) A felperesi jogelőd a felmondást csak a szerződésre alapíthatta volna, és miután a felmondás nem tartalmazza a felmondás szerződésben meghatározott okát, ezért a felperes ezen mulasztása az alperesi késedelmet kizárja. Ezekből is megkérdőjelezte a felperes perbeli legitimációját.

III.

- a.) Harmadlagos ellenkérelmében részint semmisségi kifogást fogalmazott meg azzal, hogy a

szerződéskötést megelőzően a felperesi jogelőd kellő időben nem tájékoztatta megfelelően az árfolyamkockázatról az alperest. Nem tájékoztatta tehát arról, hogy az árfolyamváltozás, a külföldi kamatlábak emelkedése és a forint leértékelődése miatt nemcsak a devizában megállapított törlesztőrészek forintban fizetendő ellenértéke emelkedhet akár jelentős mértékben is, hanem a visszafizetendő tőkeösszeg is. Továbbá az alperes nem kapott tájékoztatást az adott pénzügyi termék gazdasági következményeiről.

b.) Érvelt továbbá azzal, hogy a felperesi jogelőd „nem megfelelő” hitelbírálata a szerződés lehetetlenülését eredményezte.

[33] A felperes az ellenkérelemre előterjesztett válasziratában a következőkkel érvelt:

I.

Az elévüléssel kapcsolatos alperesi álláspontot nem fogadta el, nyilatkozata szerint a felperesi jogelőd felmondásával a követelés lejárttá és esedékessé vált, azonban nem vált egyben végrehajthatóvá is. A közokiratba foglalt szerződés magánokiratban történt felmondására figyelemmel közjegyzői tanúsítvány is szükséges lett volna a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 23. § (2) bekezdésében rögzített feltétel megvalósulásához. Ennek hiányában a követelés nem volt azonnal végrehajtható, így annak elévülését a Ptk. 327. § (1) és (2) bekezdései szerinti felszólítások megszakíthatták és megszakították.

II.

a.) A felperes vitatta a felperesi jogelőd felmondásának jogszerűtlenségét, így állította, hogy a felperes rendelkezik perbeli legitimációval. Hivatkozott arra, hogy az elszámolási törvény szerinti elszámolás alapján az alperesnél nem volt tisztességtelenül felszámított összeg. A törvényi elszámolás 2015. február 1-jei fordulónapjáig az árfolyamrészről és az egyoldalú szerződésmódosításból származó fogyasztói kölcsön összege – (!) 2428,32 CHF volt. Az elszámoló levél szerint a felmondást megelőzően az alperesnek 1.209.797,62 forint lejárt esedékességű tartozása állt fenn, mely az alperes fennállt tőketartozásának 10%-át tette ki.

Az alperes a felmondásig – 2012. május 11-től 2012. július 11-ig – néhány ezer forintos befizetést teljesített, majd ezt követően a felmondásig, azaz több, mint 15 hónapon keresztül 0,- forint befizetést teljesített. A felmondásban az alperesnek 18 havi törlesztőrészletnek megfelelő tartozása állt fenn.

b.) A felperesi jogelőd részéről az alperesnek megküldött felmondás – az első oldal lábjegyzetében – tartalmazza a felmondási okot, miszerint az alperes a kölcsönszerződésben foglalt fizetési kötelezettségének a bank többszöri felszólítása ellenére nem tett eleget, emiatt a bank az Általános Üzleti Feltételek 20.2. pontja, valamint a Ptk. 525. § (1) bekezdésének c.) pontja alapján gyakorolta a hitelezőt megillető azonnali hatályú felmondás jogát.

III.

a.) A semmisségi kifogásra vonatkozóan a felperes állította, hogy a felperesi jogelőd az alperest a szerződés megkötését megelőzően kellően tájékoztatta az alábbi iratokban:

- Kölcsönszerződés VIII.6. pontja,
- Egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatban (4. oldal 9. pont),
- Külön okiratba foglalt tájékoztatásban (1.P.20.324/2020/1/F/7. és 8. számú iratok).

A felperes nyilatkozatát a beavatkozó annyiban egészítette ki, hogy a szerződés megkötésekor egyrészt a VIII.6. pontban elismerte az alperes, hogy megkapta a szükséges tájékoztatást a szerződés kockázatairól.

Továbbá a beavatkozó csatolta a „Tájékoztató a Raiffeisen Bank devizaalapú lakossági hiteleinek árfolyam- és egyéb kockázatairól” elnevezésű iratot (aláírás és dátum nélkül) és állította, hogy az eljáró ügyintézők által az alperes részére az irat átadásra került és annak ismertetése is megtörtént.

b.) A hitelbírálattal kapcsolatos aggályok és a szerződés lehetetlenülése körében a felperes arra hivatkozott, hogy a banknak az alperes jövőbeni teljesítőképességét – (35 évre vette fel a hitelt) azt, hogy a szerződés teljes futamideje alatt változatlanul képes lesz-e annak teljesítésére – a vonatkozó rendelkezések szerint nem kellett vizsgálnia.

[34] A kereset alaptalan.

[35] A bíróság a tényállást az alperes személyes nyilatkozata, [REDACTED] tanú vallomása, a perbeli kölcsönszerződés, önálló zálogjogot alapító szerződés, Egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat, a hitelbírálattal összefüggésben keletkezett iratanyag, a szerződésmódosítások, hiteltörténeti kimutatás, az árfolyamkockázati tájékoztató és egyéb iratok alapján állapította meg.

[36] Jelen ügyben a 2013. évi CLXXVII. törvény 1. §-ában foglaltakra figyelemmel az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) rendelkezései az irányadók.

[37] I.

A Ptk. elévüléssel kapcsolatos rendelkezései:

Ptk. 324. § (1) bekezdés: a követelések öt év alatt elévülnek, ha a jogszabály másként nem rendelkezik.

Ptk. 325. § (1) bekezdése: az elévült követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

Ptk. 325. § (2) bekezdése: a felek rövidebb elévülési határidőben is megállapodhatnak; a megállapodás csak írásban érvényes. Az egy évnél rövidebb elévülési határidőt a felek írásban, legfeljebb egy évre meghosszabbíthatják, egyébként az elévülési határidők meghosszabbítására irányuló megállapodás semmis.

Ptk. 326. § (1) bekezdése: az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált.

Ptk. 327. § (1) bekezdése: a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása – ide értve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése megszakítja az elévülést.

(2) bekezdés: az elévülés megszakadása, illetőleg az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezése után az elévülés újból megkezdődik.

(3) bekezdés: ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg.

[38] Az alperes érvelésére a bíróság a következőket rögzíti. Tény, hogy a záradékolható okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat az okiratban foglalt teljesítési határidő elteltével nem csupán esedékessé, hanem egyben végrehajthatóvá is válik, ezért a követelésnek és ezzel együtt a végrehajtási jogának a teljesítési határidő leteltét követő napon kezdődő elévülését csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg. Az alperes hivatkozásával szemben azonban jelen esetben a közokiratba foglalt szerződés a felperesi jogelőd 2013. október 29. napján kelt magánokiratba foglalt felmondásával szűnt meg. A felperes által P.20.324/2020/1/F/1., 1/F/10. számú irat szerint (feladójegyzék melléklet) a felperesi jogelőd a felmondást az alperes [REDACTED] címére 2013.

november 8. napján megküldte. A perbeli kölcsönszerződés (VIII.7. pontjában) írtak szerint: „A felek megállapodnak abban, hogy a Bank által küldött írásbeli értesítéseket a postára adástól számított második napon kézbesítettnek kell tekinteni.” A kézbesítési vélelem alapján az alperesi átvétel időpontja: 2013. november 10-e.

- [39] A felperesi jogelőd a magánokiratba foglalt és e szerződés alapján a közjegyzői okiratba foglalt Egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozattal megerősített szerződést magánokiratban mondta fel. A felperesi jogelőd felmondása a szerződést megszüntette. Ennek joghatása abban nyilvánult meg, hogy a szerződés a jövőre nézve megszűnt és a Ptk. 524. § (2) bekezdésében írtakra figyelemmel a hitelező visszakövetelési joga a felmondási nyilatkozat hatályossá válásával megnyílt.
- [40] A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Kjtv.) 112. § (1) és (2) bekezdése a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 23/C. § (1) és (2) bekezdéseivel összhangban határozza meg a közokirat végrehajtási záradékkal való ellátásának feltételeit. A Vht. fent hivatkozott rendelkezései szerint: az okiratot készítő közjegyző végrehajtási záradékkal látja el a közjegyzői okiratot, ha az tartalmazza
- a.) a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló, vagy egyoldalú kötelezettségvállalást,
 - b.) a jogosult és a kötelezett nevét,
 - c.) a kötelezettség tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét,
 - d.) a teljesítés módját és határidejét.
- A (2) bekezdésben írtak szerint: ha a kötelezettség feltételnek, vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz az is szükséges, hogy feltétel, vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.
- [41] A fent idézett rendelkezésből is egyrészt egyértelmű, miszerint a végrehajthatóságnak nem törvényi feltétele, hogy a jogosult (végrehajtást kérő) a szerződést közokiratban mondja fel. A felperesi jogelőd felmondásának érvényességét az alperes nem is vitatta. A felperesi jogelőd megfelelő formában magánokiratban mondta fel a szerződést – az írásbeliségen és a magánokirati formán túl ugyanis – akár jogszabály, akár a felek megállapodása által előírt kötelezettsége nem volt. A Vht. fenti rendelkezése a végrehajtási záradékkal való ellátás feltételeként azt követeli meg, hogy ha a kötelezettség feltétel bekövetkezésétől függ, azt közokirat tanúsítsa. Ezen feltétel a felmondás és annak adóssal történő közlése. Ezt azonban nemcsak a felmondás közokiratba foglalásával lehet tanúsítani, hanem egyéb módon is. Amennyiben a jogosult korábban magánokiratban felmondta a szerződést, majd azt az adós részére kézbesítette, a Vht. 23/C. § (2) bekezdése szerinti feltétel tanúsítására alkalmas és annak alapján végrehajtás rendelhető el, ha a felmondást és annak közlését tanúsító okiratokat a végrehajtást kérő a közjegyző előtt felmutatta és arról a közjegyző tanúsítványt állított ki.
- [42] A fenti feltételeknek megfelelő közjegyzői okirat kérelemre záradékolható, azaz a teljesítési határidő leteltével a közjegyzői okiratba foglalt tartózáselemzés más hatósági eljárás közbeiktatása nélkül végrehajtás útján közvetlenül kikényszeríthetővé válik.
- [43] A Kúria több egyedi ügyben hozott határozatában kifejtette: a közjegyzői okirat az ügyleti okirat és a ténytanúsító okirat (ténytanúsítvány), melyek közül a közjegyzői okirat (a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés, vagy az adós egyoldalú kötelezettségvállalása) közhitelesen tanúsítja a jogügyletre vonatkozó akaratnyilvánítást (az adós kötelezettségvállalását), az utóbbi körülményt pedig – a feltétel bekövetkeztét – ténytanúsító okirattal (közjegyzői tanúsítvánnyal) lehet igazolni, melyben a közjegyző a jogi jelentőségű tény közhitelesen tanúsítja.

- [44] Jelen ügyben a felperesi jogelőd a jogviszonyt magánokiratba foglaltan mondta fel. A követelés ugyan lejárttá vált, azonban a közvetlen végrehajthatóság feltételeként a felperesi jogelőd részéről a felmondás közlése megtörténtének közjegyzői tanúsítvánnyal történő igazolása nem. Ennek hiányában pedig az azonnali végrehajtás lehetősége sem nyílt meg. Összegezve: a jogszabály a fentiek szerint nem közokiratba, hanem magánokiratba foglalt felmondás esetén külön megköveteli a közokirati tanúsítást a felmondás közlése megtörténtének. Ennek hiányában pedig a közvetlen végrehajtás törvényi feltételei hiányában nincs helye közvetlen végrehajtásnak – így a végrehajtási jog elévülése sem kezdődhetett meg értelemszerűen.
- [45] Az elévülés korábban már hivatkozott rendelkezéseit vizsgálva tehát az alábbiak állapíthatók meg. A felperesi jogelőd felmondásával 2013. november 10. napján – a felmondási nyilatkozat hatályossá válásával – megnyílt a felperesi jogelőd hitelező visszakövetelési joga.
- [46] 2016. október 6. napján a felperesi jogelőd a felperesre engedményezte az alperessel szemben fennálló követelést, erről 2016. október 27. napján kelt iratában a felperesi jogelőd a felperessel közös „Tájékoztatás követelés engedményezéséről” megnevezésű iratában tájékoztatta az alperest. Az alperes részére a halásztelki címére megküldött irat 2016. december 3. napján „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a felpereshez.
- [47] A felperes az iratot 2016. november 16. napján adta postára, így 2016. november 18. napján az irat kézbesítettnek tekintendő a kézbesítési vélelem alapján.
- [48] A Ptk. 328. § (1) bekezdése alapján: a jogosult követelését szerződéssel másra átruházhatja (engedményezés). A (3) bekezdés rendelkezése szerint: az engedményezésről a kötelezettet értesíteni kell; a kötelezett az értesítésig jogosult az engedményezőnek teljesíteni. A Ptk. 329. § (1) és (2) bekezdéseinek rendelkezése szerint: az engedményezéssel az engedményes a régi jogosult helyébe lép, és átszállnak rá a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok is. A kötelezettnek az engedményezésről való értesítési az elévülést megszakítja.
- [49] A fenti, 2016. november 18-i időponthoz képest a felperes igényét az alperessel fizetési meghagyásos eljárásban 2019. augusztus 26. napján érvényesítette, az öt éves elévülési határidőn belül.
- [50] Az alperes elévülésre történő hivatkozása a fentiek szerint alaptalan.
- [51] II.
- a.) Az alperes hivatkozott arra, miszerint a felperesi jogelőd felmondása nem volt jogszerű, egyrészt arra figyelemmel, hogy az alperesnek a felmondás időpontjában nem volt lejárt tartozása. Azzal érvelt, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény vélelmet állít fel a felperesi jogelőd vonatkozásában a tisztességtelen szerződési feltételek alkalmazásáról. A 2014. évi XL. törvény (Elszámolási törvény) 45. §-a kinyilvánította, hogy a felmondási ok bekövetkezésének megállapításához az e törvény szerinti elszámolás lezárultát követően van mód, figyelembe véve az elszámolás eredményét. A felmondás alapjául szolgáló lejárt tartozás összege tehát – amennyiben a DH1. törvény hatályba lépést megelőzően keletkezett – az elszámolás lezárultával újraszámolandó, ugyanis az eredetileg kimutatott lejárt tartozás tisztességtelen szerződési feltételekből származó követeléseket is tartalmaz. Az alperes állítása szerint így a tisztességtelen szerződési feltételekből származó követelések figyelmen kívül hagyásával már az alperesnek nem volt lejárt tartozása – ennek hiányában pedig a felperesi jogelőd felmondása jogszerűtlen és érvénytelen.

- [52] Az alperesi érvelés alaptalan.
- [53] A felperes által csatolt irat (P.20.324/2020/1/F/11.) szerint a felperesi jogelőd az Elszámolási törvény szerinti kötelezettségének eleget téve 2015. május 15. napján kelt elszámoló levelét – az elszámolási értesítőt és a részletes elszámolást – az alperesnek megküldte. (Az irat a jogelődhöz 2015. április 20. napján „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.)
- [54] Tény, hogy a perbeli szerződés alapján az alperes utoljára 2012. július 2. napján teljesített – 1.087,33 forintot.
Az elszámolás eredményeként az alperest fogyasztói követelés nem illette meg. A törvényi elszámolás 2015. február 2-i fordulónapjáig az árfolyamrészből és az egyoldalú szerződésmódosításból származó fogyasztói követelés összege: -(!)2.428,32 CHF, tehát a tisztességtelenül felszámított összeg: 0,00 CHF.
- [55] A felperes által csatolt fent hivatkozott elszámolás II/5. számú táblázatának a felmondás 2013. évére vonatkozó adatai alapján megállapítható, hogy az „átszámítás előtti hátralék” („H” oszlop) a felmondás időpontjában (a hitelszámla eredeti lefutása szerinti, forintban kifejezett hátralék) 1.118.353,11 forint, míg az átszámított, korrigált lefutás szerinti hátralék forintban kifejezett összege: 1.209.797,62 forint.
- [56] Az elszámolás szerint a felperesi jogelőd felmondásának időpontjában az alperesi hátralék – a DH1 törvény szerint tisztességtelennek minősülő kikötések folytán felszámított összegnek a fogyasztó javára történt figyelembevétele mellett is: 1.186,870,59 forint.
- [57] A felmondással pedig 2013. novemberében az alperes teljes fennálló tartozása: 13.633.899,53,- forintot tett ki. Az alperesnek a felmondás közléséig az átszámított törlesztőrészlet több, mint tizenhatszerezésének megfelelő elmaradása volt.
- [58] b.) Hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperesi jogelőd a felmondásban, annak „szerződésre alapított” okát nem jelölte meg.
E hivatkozás is alaptalan.
- [59] A felperesi jogelőd felmondása (P.20.324/2020/1/F/9. számú irat), annak első oldalának lábrészében pontosan meghivatkozta a felmondás okát, miszerint az alperes a kölcsönszerződésben foglalt fizetési kötelezettségének a bank többszöri felszólítása ellenére nem tett eleget, emiatt a bank az Általános Üzleti Feltételek 20.2. pontja, valamint a Ptk. 525. §-ában foglaltak alapján gyakorolta a hitelezőt megillető azonnali hatályú felmondás jogát.
- [60] A fenti a.) és b.) pontokra hivatkozással az alperes egyben a felperes perbeli legitimációját is vitatta.
- [61] Miután az érvelés alaptalan, így a felperesi perbeli legitimáció hiányára való hivatkozás sem foghat helyt.
- [62] III.
a.) Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperesi jogelőd „nem megfelelő” hitelbírálata a „szerződés lehetetlenülését” eredményezte.

- [63] A szerződéskötéskor hatályos, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) III. része „A pénzügyi intézmény prudens működése” címet viseli.
A Hpt. 70. §-ában írtak szerint: a hitelintézet a prudens működésre vonatkozó előírások betartásával úgy köteles a rábízott idegen és saját forrásokkal gazdálkodni, hogy folyamatosan fenntartsa azonnali fizetőképességét (likviditását) és mindenkori fizetőképességét (szolvenciáját).
A Hpt. 77. § (1) bekezdése szerint: a pénzügyi intézmény köteles a kihelyezések és kötelezettségvállalások megalapozottságát, áttekinthetőségét, a kockázatok felmérésének ellenőrzését és csökkenését lehetővé tévő – az igazgatóság által elfogadott belső szabályzatot kidolgozni és alkalmazni. A (2) bekezdés szerint: pénzügyi intézmény kockázatvállalással járó ügyletet kizárólag írásban köthet. A szóban kötött pénz- és tőkepiaci ügyleteknél az ügyletkötést írásban vissza kell igazolni.
A Hpt. 78. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a hitelintézetnek a kihelyezésről történő döntése előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez, illetőleg a leszámított váltóhoz kell csatolni.

- [64] A pénzügyi intézetekkel szemben elvárt prudens működés követelménye a betétesek, nem pedig az adósok érdekét szolgálja, így arra az alperes, mint adós nem hivatkozhat, arra jogot sem alapíthat. Egyébként sem felel meg a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének a kölcsön folyósítása és annak felhasználása után a hitelkérelem pozitív elbírálásának kifogásolása, illetve annak állítása, hogy a hitel kihelyezése valójában megalapozatlan volt, a szerződéskötést, illetve a folyósítást meg kellett volna tagadni. A teljesítés jogosultnak felróható okból való lehetetlenné válása (Ptk. 312. § (3) bekezdés) a szerződésszegés egyik esete, aminek következménye úgy a kötelezett szabadul a tartozása alól és követelheti kárának megtérítését, amely jogkövetkezmény semmilyen összefüggést nem mutat az alperes által hivatkozott lehetetlenüléssel. A perbeli esetben fel sem merül, hogy a szerződés lehetetlenülését, ráadásul a felperesi jogelőd hibájából való lehetetlenülést eredményezze az a körülmény, hogy az alperes az árfolyamkockázat viselésének kötelezettsége miatt a kölcsön visszafizetésére nem képes.

-0-0-0-

III.

- [65] b./Az alperes végül a perbeli szerződés érvénytelenségére hivatkozott. Semmisségi kifogásában azzal érvelt, hogy a szerződés megkötését megelőzően a felperesi jogelőd az árfolyamváltozás kockázatáról őt kellő módon nem tájékoztatta.
- [66] Ezen alperesi érvelésre a felperes arra hivatkozott, hogy jogelődjé az alperest a szerződés megkötését megelőzően kellően tájékoztatta
- a kölcsönszerződés VIII.6. pontja szerinti kockázatfeltáró nyilatkozatban
 - az Egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat 4. oldal 9. pontjában
 - végül a külön okiratokba foglalt tájékoztatásban. (P.20.324/2020/1/F/7., illetve 8. számú iratok)
- A felperes fenti nyilatkozatát a beavatkozó perbelépését követően annyiban egészítette ki, hogy a szerződés megkötésekor egyrészt a VIII.6. pontban elismerte az alperes, hogy megkapta a

szükséges tájékoztatást a szerződés kockázatairól. Egyidejűleg állította, hogy az eljáró ügyintézők részéről az alperes számára átadásra és ismertetésre került a „Tájékoztató a Raiffeisen Bank devizaalapú lakossági hitelének árfolyam- és egyéb kockázatairól” elnevezésű irata.

- [67] A beavatkozó által hivatkozott és csatolt iraton (30/B/4.) sem dátum, sem aláírás, így az alperes aláírása sem szerepelt.
- [68] Az alperes állította, miszerint a szerződés megkötésekor a beavatkozó által hivatkozott kockázatfeltáró tájékoztató átadása az ügyintéző részéről nem történt meg. Állította emellett, hogy a tájékoztató tartalmának ismertetésére sem került sor a szerződés megkötésekor. Előadása szerint csupán a tényállásban már rögzítettek szerinti tartalmú tájékoztatást kapott az árfolyamkockázatról oly módon, hogy erre vonatkozóan kifejezetten felperes és a beavatkozó által hivatkozott VIII.6. pont elolvasását követően ő maga kérdezett rá az ügyintézőnél.
- [69] A felperesi jogelőd és az alperes a Ptk. 523. § (1) bekezdésében meghatározott kölcsönszerződést kötött. A peres felek közötti szerződés a Ptk. 685. § e.) pontjában szabályozott Általános Szerződési Feltételeket is tartalmazó fogyasztói szerződés.
- [70] A bíróságnak a semmisségi kifogás elbírálásakor abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperesi jogelőd árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatása megtörtént-e, ha igen, milyen tartalommal és ezen belül a felperesi beavatkozó által hivatkozott – az alperes által alá nem írt árfolyamkockázati tájékoztatónak milyen szerepe volt. Az abban foglaltak szerinti tájékoztatás az alperes irányában a szerződéskötést megelőzően megtörtént-e, illetve a felperes és a beavatkozó által hivatkozott VIII.6. pont megfelelő értelmezése alapján megállapítható-e a beavatkozó által hivatkozott tájékoztató alperes által történt ismertetése.
- [71] A Hpt. szerződés megkötésekor hatályos 203. § (1) bekezdése szerint: a pénzügyi intézmény egyértelműen és közérthetően köteles ügyfeleit, illetve jövőbeni ügyfeleit a pénzügyi intézmény által nyújtott szolgáltatások igénybevételének feltételeiről, valamint e feltételek módosulásáról tájékoztatni. A (2) bekezdés alapján: az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatást a pénzügyi intézmény köteles az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségeiben könnyen hozzáférhető helyen kifüggeszteni, valamint az ügyfél kívánságára azt ingyenesen az ügyfél rendelkezésére bocsátani, továbbá elektronikus kereskedelmi szolgáltatás nyújtása esetén az ügyfelek számára folyamatosan és könnyen hozzáférhető módon, elektronikus úton is elérhetővé tenni.
A (4) bekezdés a.) és b.) pontjában írtak szerint: a pénzügyi intézmény köteles az ügyfél kívánságára ingyenesen rendelkezésre bocsátani Üzletszabályzatait, továbbá a jogszabály által nyilvánosságra hozni rendelt adatokat.
A (6) bekezdés szerint: olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásul vételét az ügyfél aláírásával igazolja.
A (7) bekezdés a.) pontja szerint: a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén a kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.
- [72] A beavatkozó, majd a felperes által is hivatkozott, a beavatkozó által csatolt árfolyamtájékoztató szó szerint az alábbiakat tartalmazza:
- [73] „A jelenlegi kamatviszonyok között a svájci frank, illetve euró devizanemben fennálló tartozás után

fizetendő hiteldíj (kamat és kezelési költség) mértéke lényegesen alacsonyabb a forintban felvett kölcsönök után fizetendő hiteldíjnál. Így egy fenti devizában fennálló kölcsön után jelentősen kevesebb kamatot kell kifizetni, mint egy hasonló forintban fennálló tartozás után.

- [74] Milyen kockázattal jár egy devizaalapú kölcsön?
Amennyiben Önnek forintban képződik a jövedelme, akkor a devizában fennálló tartozásának törlesztéséhez a forint jövedelméből kell gondoskodnia. Ez azt jelenti, hogy a devizakölcsön törlesztéséhez/visszafizetéséhez forintot kell a kölcsön devizanemére átváltania (konvertálnia).
- [75] A devizában meghatározott törlesztés forintban kifejezett összegét az aktuális forint/deviza átváltási árfolyam mértéke határozza meg. Az árfolyam a devizapiaci körülmények változása miatt szinte állandóan változik, hol kisebb, hol nagyobb mértékben; egy devizaegységért hol több, hol kevesebb forintot kell fizetni. Ezért az Ön Bankkal szemben devizában fennálló tartozásának, illetve a devizában meghatározott törlesztésének forintra átszámolt összege az árfolyam változásával együtt módosul. Ez az árfolyamváltozás az Ön számára kockázatot jelent (hiszen ezeket az ingadozásokat nem lehet előre kiszámítani), ezt a kockázatot nevezik árfolyamkockázatnak.
- [76] Deviza alapú kölcsön felvétele esetén az árfolyamkockázatot Ön viseli.
- [77] Az Ön által deviza alapon, de forintban igényelt kölcsönt a Bank az aktuális árfolyamon számítja át devizára. Deviza alapú kölcsön esetén Ön devizában fog tartozni a Bank felé. A folyósításra kerülő deviza összegét jelzálogkölcsön esetén a szerződéskötéskor, személyi kölcsön esetén pedig a folyósításkor érvényes deviza átváltási árfolyamon határozza meg a Bank. Így a folyósításra kerülő devizaösszeg annál kevesebb lesz, minél több forintot ér egy devizaegység a szerződéskötéskor, illetve a folyósításkor (a forint gyenge az adott devizához képest).
- [78] Visszafizetéskor éppen fordítva jár jobban: a devizában meghatározott törlesztőrészt akkor tudja a legolcsóbban átváltani forintra a kölcsön devizanemére, ha egy devizaegységért minél kevesebb forintot kell kiadni (a forint erős az adott devizához képest).
- [79] Devizakölcsön igénylésekor ajánlatos figyelembe venni azt is, hogy a forint és a kölcsön devizaneme között kamatkülönbség csak a kamatperiódus ideje alatt fix. A futamidő alatt mind a forint, mind a devizakamatok változhatnak, és előfordulhat, hogy a jelenlegi forint-deviza kamatszint közötti különbség mérséklődik. A devizakamatok emelkedése és a forintkamatok csökkenése vagy változatlansága esetén a deviza alapú kölcsön veszíthet vonzerejéből a forint alapú kölcsönrel szemben.”
A tájékoztatás ezt követően néhány példát tartalmazott az árfolyamkockázat bemutatására. Továbbá egy táblázatban ismertette, hogy a forint és deviza (euró és svájci frank) kamatszint mellett milyen árfolyamváltozás esetén éri el egy devizakölcsön törlesztőrészt az akkori forint kamatokkal számolt forint kölcsön törlesztőrésztének az összegét. Végül tájékoztatott arról, hogy a példának megfelelően az adós mindaddig élvezheti a forint és a deviza kamatszint különbségét, ameddig a törlesztőrészt meghatározásakor érvényes árfolyam nem éri el a táblázatban szereplő értéket.
Az írásbeli tájékoztató grafikonon mutatta be az euró, illetve a svájci frank forinttal szembeni árfolyamát a feltüntetett időpontban.
Végül ezen tájékoztató utolsó mondatában a felperesi jogelőd tájékoztatást adott arról, hogy a bank rendszeresen készít devizaelemzéseket az euróról és a svájci frankról. Ezek az elemzések a bankfiókokban, illetve az internetes portálokon is elérhetők.
- [80] Az alperes kifejezetten a hitelközvetítő javaslata szerint választotta ki a perbeli szerződéses

konstrukciót, tudomásul véve azt, hogy a forintalapú hitel kamatai és törlesztőrészelei is magasabbak.

- [81] Az alperes a szerződés megkötését megelőzően a szerződést átolvasta. Az ügyintéző részéről történt tájékoztatás annyiban merült ki, hogy „Svájci frank alapon megy a szerződés, mert jobbak a kondíciók, ami azt jelenti, hogy a törlesztőrészlet stabilabb lett.” A bank részéről az árfolyamkockázat szóba sem került. Maga az alperes volt az, aki a szerződés VIII.6. pontjában foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatra vonatkozóan kérdéseit megfogalmazta, aggályának hangot adott. E többször hivatkozott szerződési pont két alkalommal is használja az „esetleges” kifejezést (esetleges kockázat, illetve esetleges árfolyamveszteség), mely kifejezést az alperes banki szerződésben idegennek ítélte és a szerződésben bizonytalanság jeleként értékelte. Az adott pont értelmezésével kapcsolatos kérdésére (ha bekövetkezik az árfolyamveszteség, ki fogja viselni annak következményeit) a bank ügyintézői válaszolni nem tudtak, csupán annyit, hogy „Ennek kicsi a valószínűsége, mert a svájci frank annyira stabil”.

A beavatkozó által az iratokhoz csatolt „Tájékoztató a Raiffeisen Bank devizaalapú lakossági hiteleinek árfolyam- és egyéb kockázatairól” megnevezésű iratot korábban nem ismerte, ilyen iratot nem kapott kézhez, az abban foglaltak szerinti tartalommal tájékoztatást nem kapott.

- [82] Az alperesi bizonyítási indítványra figyelemmel a bíróság megkereste az annak idején még perben nem álló felperesi jogelődöt a szerződéskötésben részt vevő banki alkalmazottak nevének és lakcímének közlése végett. A válasziratban a bank a szerződést aláíró két személy nevét (XXXXXX) és (XXXXXX) jelentette be.

A bíróság az ügyben (XXXXXX) tanúként hallgatta meg (XXXXXX) idézése négy alkalommal is „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza). A tanú (35. sorszám alatti jegyzőkönyv) a szerződéskötés időpontjában a Raiffeisen Bank Csepeli Fiókjának fiókvezető-helyetteseként tevékenykedett. A perbeli szerződés megkötésében nem vett részt. Az alperesre egyáltalán nem emlékezett (az alperes sem a tanúra). A jelentős időmúlásra figyelemmel csupán általánosságban tudott nyilatkozni. Arra vonatkozóan sem rendelkezett információkkal, hogy a beavatkozó által becsatolt árfolyamkockázati tájékoztatót a bank pontosan melyik időponttól, évtől használta. Általánosságban tett nyilatkozata szerint a devizaalapú lakossági hitelek folyósításakor a szerződéskötés folyamatának része volt a hivatkozott árfolyamkockázati tájékoztató átadása, melyet szintén „általánosságban” tett nyilatkozata szerint minden ügyféllel aláírtak. A bíróság által felmutatott iratot beazonosította, azonban annak tartalmára csupán annyiban emlékezett, hogy a szerződés megkötésével összefüggésben az ügyfelet érintő lényeges kérdéseket tartalmazta.

- [83] A bíróság e körben az alperes nyilatkozata, a tanú vallomása, valamint a felperes és a beavatkozó előadása alapján megállapította, hogy az alperes nyilatkozatával szemben a felperes és a beavatkozó azon állítását, miszerint a szerződés megkötésekor az alperes részére a külön íven szövegezett árfolyamkockázati tájékoztató átadása megtörtént, nem bizonyította, bár a bizonyítás őt terhelte volna e körben.

A felperes nem bizonyította azt sem, hogy a becsatolt árfolyamkockázati tájékoztatóban foglaltaknak megfelelő tartalommal a szerződés megkötésekor az alperes tájékoztatása az árfolyamkockázatról megtörtént.

- [84] A felperes és a beavatkozó hivatkozott arra, hogy az alperes a szerződés aláírásával elismerte a szerződés VIII.6. pontjára tekintettel, hogy megkapta a szükséges tájékoztatást a szerződés kockázatairól.

- [85] A bíróság álláspontja szerint a szerződés fenti szövegezéséből semmiképpen nem következtethető egyenesen az, hogy a VIII.6. pont ezen beavatkozó által csatolt árfolyamkockázati tájékoztató

megismerésére vonatkozik. Sem ennek átadását, sem az abban foglaltak ismertetését a felperes nem bizonyította, továbbá a perbeli kölcsönszerződés IX. pontjában foglaltak szerinti záró rendelkezésben sem utal arra, miszerint a szerződés mellékletét képezné a hivatkozott tájékoztató.

- [86] Kizárva a bizonyítás köréből a külön iratba foglalt árfolyamkockázati tájékoztatót, a bíróságnak a perbeli kölcsönszerződés, valamint Egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat alapján kellett abban állást foglalnia, hogy a szerződés megkötését megelőzően az alperes kapott-e, amennyiben igen, milyen tartalommal a banktól az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatót és ez mennyiben tekinthető megfelelőnek.
- [87] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a 2021. november 22-én adott JPE.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozata (JPE határozat) értelmében a 2/2014.PJE határozat 1. pontja (ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, amelynek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen) azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet.
- [88] A 2/2014.PJE határozat értelmében a perben a felperesnek, illetve a beavatkozónak kellett bizonyítania, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás megfelelő módon megtörtént. A perbeli ügyben a felperes bizonyítási kötelezettségének teljesítése körében részint hivatkozott a külön okiratba foglalt tájékoztatások keretében a szerződésmódosítások időpontjában az alperes részére 2011-ben és 2013-ban megküldött tájékoztatókra. (P.20.324/2020/1/F/7. és 8. számú iratok).
- [89] Figyelemmel arra, hogy ezen iratok a 2008. évi szerződés megkötését követően keletkezett és megküldött iratok, az alperes szerződés megkötését megelőzően történt árfolyamkockázati tájékoztatásának szempontjából, így az ügy eldöntése szempontjából semmilyen jelentőséggel nem bírnak.
- [90] Hivatkozott a felperes az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat 4. oldalának 9. pontjában foglaltakra. A hivatkozott szerződési rendelkezés szerint: „Adós tudomásul veszi, hogy függetlenül a kölcsön forint pénznemben történő visszafizetésének módjától, a bank svájci frank pénznemben tartja nyilván az adós tartozását.”
Végül hivatkozott a felperes a már többször ismertetett, a kölcsönszerződés VIII.6. pontjában foglaltak szerinti kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára.
- [91] A fentiekben leírtakat már nem ismételve, csupán kiemelve: megfelelő az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás akkor, ha a pénzintézet a fogyasztót tájékoztatja arról, hogy
- mit jelent az árfolyamkockázat,
 - elmagyarázza annak mechanizmusát (mibenlétét),
 - annak a fogyasztó fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását,

- világosan és érthető módon felhívja a figyelmet arra, hogy az árfolyam fogyasztó szempontjából kedvezőtlen változásának reális esélye van, ami akár jelentősen megemelheti a fizetési kötelezettségeit, azaz gazdaságilag jelentősen kedvezőtlen helyzetbe hozza.

- [92] A tájékoztatás szempontjából figyelembe vehető, a felperes által hivatkozott fenti iratok tartalmát azonban lerontotta az alperes által állított és a felperes részéről cáfolat nélkül maradt állítás. Az alperes ugyanis azt állította, hogy a szerződés megkötésekor még arra vonatkozóan sem kapott egyértelmű tájékoztatást, miszerint az árfolyam fogyasztó szempontjából kedvező változásának reális esélye van. Afelől kifejezetten megnyugtatták, hogy fizetési kötelezettsége jelentősen nem fog megemelkedni („a svájci frank stabil”). Az árfolyamkockázat mibenlétének magyarázata, e mechanizmusnak a fogyasztó fizetési kötelezettségére gyakorolt hatásának feltárása semmiképpen nem történt meg. Nyilván ebből következően nem történt tájékoztatás és figyelemfelhívás abban a körben sem, hogy az árfolyam fogyasztó szempontjából kedvezőtlen változása akár azzal a következménnyel járhat, hogy jelentősen megemelheti a fizetési kötelezettségeit, azaz gazdaságilag jelentősen kedvezőtlen helyzetbe hozza.
- [93] A fenti tényállás és jogszabályi rendelkezések alapján a bíróság megállapította, miszerint a perbeli kölcsönszerződés, melyet a felperesi jogelőd és az alperes kötöttek, melyre alapítva a felperes igényt kívánt érvényesíteni, semmis. A semmisség általános jogkövetkezménye, hogy ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, a felek által célzott joghatások nem érhetők el (1/2020. (VI. 28.) PK vélemény 1. pont).
- [94] A fentiekre figyelemmel a bíróság a felperesi keresetet, mint alaptalant elutasította.
- [95] A felperes a perfelvétel lezárását követően, az ugyanezen a napon megtartott érdemi tárgyaláson a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 220. § (1) bekezdésének a.) pontjára hivatkozással utólagos bizonyítás elrendelése iránti kérelmet terjesztett elő. Kérte, hogy a bíróság hívja fel a Raiffeisen Bank beavatkozót az ügyletkötésben részt vevő személy, vagy személyek nevének és lakcímének bejelentése végett. Kérte továbbá, hogy a bejelentést követően ezen személyeket a bíróság tanúként idézze és hallgassa meg a szerződéskötéskori körülményekre, az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tárgyában. Érvelése szerint a meghallgatott személy, illetve a bank által korábban (2021. június 28.) bejelentett személyek csupán a szerződést aláírók, azonban nem a szerződéskötésben részt vevő személyek voltak. Egyrészt kiemeli a bíróság, hogy bár a tájékoztatás körében a felperest terhelte a bizonyítás, de a perfelvétel lezárását megelőzően ezt - tanúbizonyítás útján - meg sem kísérelte. A tanú, illetve tanúk meghallgatása iránti bizonyítási indítványt maga az alperes terjesztette elő.
- [96] A Pp. 220. § (1) bekezdésének felperes által hivatkozott a.) pontjában írtak szerint a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően a fél az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig akkor terjeszthet elő további bizonyítási indítványt, illetve bocsáthat rendelkezésre további bizonyítékot, ha a kereset, az ellenkérelme alapján hivatkozott tény bizonyítására, vagy ellenbizonyítására szolgál, feltéve, hogy az utóbb keletkezett, vagy arról önhibáján kívül utóbb szerzett tudomást.
- [97] A felperes az utóbb beavatkozóként a perben felpereshez csatlakozó Raiffeisen Bank 2021. június 28-án érkezett bejelentéséről 2021. július 2. napján szerzett tudomást. Ezen iraton egyértelműen szerepel, hogy a bejelentett személyek nem az ügyletkötésben résztvevők, hanem a szerződést aláírók. Erre figyelemmel a törvény szerinti Pp. 220. § (2) bekezdése szerinti határidő is letelt,

másrészt ezzel összefüggésben az önhiba is fennáll. Ennek okán a bíróság mellőzte az utólagos bizonyítás elrendelését.

[98] A bíróság a pervesztes felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes képviseletét ellátó ügyvéd munkadíjának a megfizetésére.

Komló, 2022. szeptember 16.

Dr. Heppenheimer Judit s.k
bíró

V é g z é s:

A Komlói Járásbíróság a dr. [REDACTED] ügyvéd [REDACTED] szám) által képviselt **Q13 Pénzügyi Zrt.** (1118 Budapest, Budaörsi út 27. szám alatti székhelyű) **felperesnek**, - a dr. Csuka Ügyvédi Iroda (7400 Kaposvár, Németh I. fasor 47. III/14. szám) által képviselt [REDACTED] szám alatti lakos) **alperes** ellen **13.335.850,- forint kölcsöntartozás** iránt indított perében, melybe a felperes pernyertessége érdekében dr. [REDACTED] Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. [REDACTED] ügyvéd, [REDACTED] szám) által képviselt Raiffeisen Bank Zrt. (1054 Budapest, Váci út 116-118. szám) beavatkozott, a bíróság tanúsítja, hogy a 35. sz. ítélet 2022. október 25. napján jogerős.

Komló, 2022. november 3.

Dr. Heppenheimer Judit s.k.
bíró